

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Martia, Jona si Sambat'a.
Pretulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. Tiera esterne pe siese luni 14 fr. pe
anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmonu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 131.

Mercuri 18 | 30 Novembre

1881.

Brasiovu, 17 Novembre.

Primulu mesagiu regal, cu care au fost deschise Dumineca Corpurile legiuitoare romane se deosebesce la prim'a ochire de mesagiile anterioare princiare prin aceea, ca este mai inca odata asi de lungu, de cumu obicinuia a fi aceste din urma. Estensiunea mesagiului pare a fi fost conditionata de unu singuru pasagiu, celu mai importantu din tote, care privesce o cestiune vitala pentru noulu Regatu: cestiunea Dunarei.

Spre a arata in faci'a Europei catu de strinsu sunt legate menirile Romaniei de libertatea Dunarei era de lipsa de a face espuneră intregei situatiuni a Regatului. Si n'tradeveru mesagiulu regal descrie cu-o maniera destulu de convingetoria starea tierii astfelu, ca statele europene se se pota convinge, ca Romani'a este destulu de tare si inaintata spre a implini misiunea ei la Dunare, ce consiste in asigurarea libertatii si a inffiorii navigatiunii pe acestu fluviu.

Pentru astadi ne vomu margini numai la discutarea acelei parti din mesagiu, care se refere la cestiunea Dunarei. Dupa ce accentuăza caracterulu linistitu si pacinicu alu timpului, care este bine alesu ca Corpurile legiuitoare se proceda la insemnat'a opera a imbunatatirii organizatiunii interioare a statului, dandu cu deosebire intereselor sale economice o desvoltare potrivita cu avutiile pamentulu Romaniei, dupa ce arata ceea ce s'a facutu si ce mai este de facutu spre scopulu acest'a, mesagiulu trece intr'unu modu plasticu la cestiunea Dunarēna, dicēdu ca tote lucrarile pentru redicarea economica a tierii voru fi zadarnice, deca ea nu se va bucură de deplin'a libertate a navigatiunii pe Dunare si deca pe acēst'a mare artera de comunicatiune i sar' impune conditiuni, cari se ingreuneze esportulu romanu.

Frunтариile pe uscatu ni s'au inchisu aprōpe cu deseversire pentru esportulu viteloru, voiti acuma se ni se inchida si drumulu pe apa? Acēst'a apostrofare se pote ceti printre rēndurile mesagiului, ea este adresata aceloru poteri, cari au unu interesu la consolidarea statulu romanu si credemu, ca in casulu de faci'a nu voru romanē far' de efect. Pericululu ce amenintia atātu de multu independentia economica si politica a Romaniei este semnalatu prin accentuarea recunoscintei Romaniloru cātra acele poteri, cari au contribuitu la emanciparea Dunarei de ori ce „preponderantia exclusiva“.

Romanii semtu, ca aci se tractēza de-o conditiune esentiala pentru propasirea politica si economica a tierii lor si mesagiulu talmacesce destulu de elocuentu acestu sentimentu aratandu nestramutat'a lor hotarire de-a face tote sacrificiile pentru asigurarea libertatii absolute a Dunarii „celu puçinu in apele romane.“

Mesagiulu se provōca si la atitudinea, ce a observat'o tier'a faci'a de propunerea retrocesiunii Basarabiei si care isvorise mai vortosu din credinti'a in marea importantia a libertatii Dunarii pentru desvoltarea viitoare a Romaniei. Nu putemu se ascundemu, ca memorarea fatalei propuneri de retrocesiune la acestu locu a desteptatu in noi pe langa o neplacuta impressiune si ore care temere, ca nu cumva acelu tristu casu precedentu se 'si afle unu resunetu si in atitudinea viitoare a poteriiloru faci'a de libertatea Dunarii. De aceea amu fi preferitu mai bine ca se nu se faca amintire de acea fatale propunere.

Judecandu inse lucrulu mai de aprōpe amu trebuitu se admitemu, ca cu intentiune s'au intercalatu acele cuvinte in mesagiu, pentru ca se aduca aminte stateloru europene de marea nedreptate ce a indurat'o la 1878 Romani'a prin nepasarea lor. A-ti suferitu se ni se iea Bassarai'a veti lasa se ni se iea acuma si Dunarea?

Acēst'a nu este numai unu strigatu dupa ajutoriu, ci si o admonitiune adresata mariloru poteri.

A lasa ca se se calce dispositiunile tractatelor si a dreptulu gintiloru la Dunare ar' insemna a periclitā nu numai interesele de esistenza ale Romaniei ci si interesele Europei, cari pretindu ca comerciulu pe Dunare se fia liberu, nu monopolisatu si credemu ca in garanti'a ce-o ofera statulu romanu in aপরarea acestei libertatii si Austo-Ungari'a isi pote vedē pe deplinu asigurate interesele sale.

Cronic'a evenimentelor politice.

In ajunulu intrunirii congressulu bisericescu alu Serbiloru din Ungari'a, „patriotii“ dela Budapest'a isi dau mari silintie pentru de a capacita pe Serbi asupra „necesitatii de statu“ dupa care scaunulu patriarhalu dela Carlovitiu ar trebui se 'lu ocupe in viitoriu unu mamelucu alu dloru Tisza-Trefort. Dér' nationalii serbi cari formēza majoritatea precumpanitōria a membriloru congressulu (62 intre 75 membri) nu sunt nicidecum dispusi a lasa se li se impuna unu candidat a la episcopulu Angelici, ci ei voiescu cu totu dreptulu se se folosēca de libertatea ce le-o da vechiulu privilegiu dela 1690 de a 'si „alege dupa propri'a loru vointia unu arhiepiscopu din sinulu natiunii serbe“ cu atātu mai vortosu, cu catu acestu privilegiu a fost confirmatu dela 1690 incōce de repetite-ori, ear' mai in urma prin statutulu congressulu serbescu la 1875.

Nationalii serbi au candidatulu lor, pe investiatulu episcopu dela Buda Stoicovici. Acēst'a a mai fost alesu odata la 1874, inse corōna atunci l'a respinsu la propunerea guvernulu ungrescu. Acuma este grav'a cestiune deca dela 1874 incōce Stoicovici a recastigatu ér' grati'a monarhului intrātata ca, fiindu de nou alesu, se capete inalt'a confirmatiune. „Pester Lloyd“ recomanda Serbiloru ca inainte de ce l'ar' realege se se asigure mai antaiu despre acēst'a; sperantia nu le da nicidecum si le recomanda se alēga de patriarhu pe unulu, care se pota representā si interesele statulu. Noi amu facutu esperiintie destulu de triste cu privire la cele ce pretindu interesele „statulu“ dela nemaghiari; si Nationalii serbi nu sunt mai puçinu patiti: de aceea nu credemu ca se voru abate dela cārarea ce le-o indica instinctulu de conservare nationala.

Ministrulu de esterne austro-ungaru Kalnok y, se dice, ca reintorcēdu-se dela Petersburg se va oprī la Berlinu, unde va conferi cu prinçiulu Bismark.

Pacificarea Bochesiloru a avutu slabe rezultate dela 1869 incōce, deca acuma e aprōpe se incēpa din nou insurectiunea. Vomu vedē, ce va face noulu comandantu gener. Ioanovici. Deocamdata bande de insurgenti si de hoti se inmultiescu si paralelu cu acēst'a se inmultiescu si numerulu gendarmiloru. Duōe regimente de infanteria au primitu ordinu de a fi gat'a se plece in Dalmati'a. Intre aceste este si regimentulu de inf. 63, compusu din Romani din partile Naseudului.

Dupa informatiunile, ce le primesce „N. Fr. Presse“, marile poteri nu sunt inca decise ce positiune definitiva se iē in cestiunea Dunarei si pote ca inca multu timpu voru romanē nehotarite. Romani'a pune tote in miscare la Paris, spre a dobēndi dela noulu cabinetu retragerea cunoscutei propuneri medilicitōrie ce-o facuse cabinetulu Ferry si totodata lucra la Londr'a, cu scopu de-a indemnā cabinetulu anglesu, ca in cointielegere cu celu francesu se persiste in cererea ca functiunile comisiunii europene Dunarene se fia estinse pēna la Portile de feru. Françi'a ar' retrage bucurosu propunerea s'a, deca nu ar' fi impartasit'o deja mariloru poteri. Pote ca Françi'a si Angli'a ar' sprigini si estinderea func-

tiuniloru comisiunii europene pēna la Portile de feru. Dér' in Paris ca si in Londra se scie, ca cu acēsta nu numai Austro-Ungari'a, ci si Germani'a, Itali'a si Russi'a nu s'ar' unī. Astfelu va sosi pote terminulu, candu mandatulu comisiunii europene se va fini, fara ca se se fi adusu o solutiune in cestiunea comisiunii mixte si atunci negresitu voru fi constrinsu tote poteri de a luā o positiune clara in cestiunea Dunarei.

Se vorbesce ca cunoscutulu membru alu comisiunii dunarene d. B a r r è r e protegeatulu d-lui Gambett'a, va fi numitu ambasadoru alu Françiei in Bucuresci. — In 26 l. c. d. Cogalniceanu a presentatu presiedintelui republicei francesc scrisorile sale de rechiamare si dupa aceea a facutu o visita d-lui Gambett'a.

Dilele aceste s'a vorbitu multu in diarele romane si straine de aceea, ca dlui Cogalniceanu 'i s'a oferitu portofoliulu afaceriloru straine. In casulu acēst'a visit'a lui la Gambett'a are o deosebita importantia. In loculu dlui Catargi va merge, se dice, ca ambasadoru la Paris, ministrulu de interne Pherekyde.

„Pacea“ e firm'a, sub care cabinetele vechi si noue prepara resbelulu celu mare viitoru, ce va schimbā faci'a Europei. Si cabinetulu Gambett'a se presenta lunei cu ramur'a de fincu. Circulari'a d-lui Gambett'a cātra reprezentantii Françiei in strainatate, datata dela 15 l. c., se provōca la declaratiunea noului ministeriu cetita in ambele camere (a se vedē Nr. 127 alu „Gaz. Trans.“) unde se indica politic'a hotarita pacifica, ce 'si-a propusu a-o urmari.

Dical'a cu sabi'a lui Damocle, care atērna asupra capetelor celoru pecatosi, va trebui se se modifice de aci incolo si se se dica: Revolverulu Nihilistiloru e atintitu asupra capulu s. c. l. Pe siefulu departamentulu pentru siguranti'a publica din capital'a Rusiei, generalu Cerevin era p'aci se 'lu stramute in lumea cealalta, unde nu mai sunt „dvornici“ si „ispravnici.“ Elu lucrā in cabinetulu seu, candu primī unu biletu „urgentu“, in care era scrisu, ca unu individuu voiesce se-i faca unele impartasiri privitoare la o afacere importanta de statu. Generalulu iese in sal'a de convorbire si merge spre acelu individuu, care deodata scōte unu revolveru si 'lu descarca asupra generalulu. Glontulu nu nimeresce, atinge numai uniform'a generalulu; Nihilistulu este arestatu cu ajutoriulu lui. Elu se chiama Nicolae Sankovski si e polonu din guvernamentulu Grodno. Elu a fost instrumentu, ca si revolverulu din man'a s'a. Nu se scie cine a condusu atentatulu.

A devenitu monotonu de a audi totu numai de atentate cu revolverulu unoru individi suspecti si de arestarea lor, care niciodata nu lipsesce. Pote spre a aduce earasi o variatiune in acestu teribilu jocu alu Nihilistiloru, acēsti'a s'ar' fi decisu a face unu atentatu cu balonulu. Neputendu adeca strabate in palatulu dela Gacin'a pe delaturi, ei s'ar' fi decisu a intra in elu pe deasupra cu balonulu spre a'lu aprinde si a pune man'a pe imperatulu. Complotulu se dice ar' fi fost descoperitu. Remane numai a se dovedi, deca acestu complotu nu a esistatu numai in fantasi'a vr'unui russo-phobu.

Mesagiulu regal.

Dumineca M. S. Regele a deschisu Corpurile legiuitoare romane dandu cetire urmatoriulu Mesagiu:

Domniloru senatorii!

Domniloru deputatii!

Placerea ce semtu de a Me afā in mediuloculu D-vōstre, remane in totu-deauna via. Ea 'Mi dā ocasiune de a vorbi cu tier'a, prin mandatarii ei legali, despre progresele realizate, despre trebuintele ei in viitoru, si despre silintiele ce mai ur

méza se facemu cu totii spre a o asiedia deseversitu in conditiunile unui statu liberu, prosperu si respectatu. Acést'a sufletésca multumire o semtu si mai deplinu astadi, cá pentru prim'a óra deschidu sesiunea ordinara a Corporiloru Legiuitóre ale Regatului Romanu, recunoscutu cu simpatia de tóte puterile, unitu cu densele prin relatiunile cele mai bune si cele mai amicale.

In anii din urma, pe candu aveamu inca a trece prin atâtea greutati, a invinge atâtea nevoi, sesiunile Camerelor absorbiau, aprópe fara intrerupere, tóta activitatea D-vóstre. Pentru prim'a óra in acestu anu, ati pututu consacrá mai multu din timpulu D-vóstre, in vremea vacantielor parlamentare, interesselor D-vóstre private, atátu de legitime, si a ve pune intr'unu raportu mai directu si destulu de indelungatu cu alegătorii D-vóstre; totu-odata ati pututu, cá si guvernulu meu, a dá o mai de aprópe atentiune diferiteloru ramure ale administratiunei publice, si a ve convinge impreuna mai bine, cari suntu partiile slabe séu lacunele ce numai esperienti'a putea dovedi in legile si institutiunile nóstre.

Asemenea lacune suntu mai naturale la noi, cá in alte state: espusi la nestatornici'a, ce resulta din resbelele si turburările, cari pe rëndu au agitatu in timpi de seculi Oriintele, Romanii au fostu adesea nevoiti a intrerupe reformele ce trebuiau seversite in organizatiunea lor interna pentru redicarea institutiuniloru tiei lor la nivelulu principiiloru domnitóre in Europ'a; in restimpuri numai, candu tíer'a se bucurá de o linisce relativa, ne grabiamu de a crea legi si institutiuni, pe cari numai timpulu ne putea aretá in ce parti urmá a fi modificate séu completate spre a fi puse in concordantia cu traditiunile si cu moravurile tiei nóstre.

Astadi mai cu séma, credemu, cá vomu puté se ne aplicamu, cu o staruintia si mai deplina, la insemnat'a lucrare de imbunatatire a organizatiunei nóstre; cáci impregiarile din afara ne facu se speramu o epoca de linisce si de pace. Este destulu, in adeveru, se privimu staruintia egala pusa de fiacare din marile puteri in resolvarea cestiuniloru redicate prin tratatulu dela Berlin, si cari remasesera in suspensu; apropiarea ce in timpii din urma s'a intaritu din nou intre suveranii unora din statele cele mari, mai alesu dintre statele invecinate cu noi; se privimu in fine cordialitatea ce in genere caracteriza rapórteloru mariloru puteri intre densele, pentru cá se ne incredintiamu, c'avemu atâtea dovedi, asiú puté dice garantii, cá mantinerea pazei e una din preocuparile de capetenia ale tuturoru statelor mari, si déca in existenti'a statelor puternice, cari, prin lupta potu obtiné adesea satisfacerea intereselor lor, mantinerea pazei se considera asta-di cá o conditiune din ce in ce mai trebuitória, cu atátu mai multu se impune o asemenea conditiune statelor mai mici, cari nu potu de cátu se suferé de consecintiele resbelului.

Asié dér', timpulu e bine alesu, cá se ne ocupamu de complectarea si de imbunatatirea legislatiunei nóstre, si se damu mai cu osebite intereselor nóstre economice o desvoltare potrivita cu rodirea si cu avutiile pamentului tiei nóstre. Ati védiutu, c'a fostu destulu sé se inlesnésca conditiunile de navigatiune pe marea cale a Dunarei, se construimu parte din sioselele si din cáile nóstre ferate, se damu intereselor private asigurarea unei administratiuni si a unei justitii regulate, pentru cá tíer'a se ié in scurtu timpu unu aventu de prosperitate necunoscuta péna aci. Acést'a a surprinsu pe multi si a fostu o revelatiune pentru cei, cari nu cunosceau avutiile pamentului nostru, si se indoiiau de activitatea si aptitudinile poporului romanu.

Negresitu ne-amu datu mari silintie pentru a obtiné asemenea rezultate; acele silintie trebuescu inse urmate, cáci rezultatele dobendite suntu departe d'a fi indestulátore si trebuescu privite numai ca unu indemn la noue sacrificii. Numerosi pasi inainte suntu inca de facutu, atátu in ramur'a agriculturii cátu si in aceea a industriei miniare, care péna asta-di a remasu ascunsa in sinulu pamentului.

Cáile ferate, pe cari le-ati votatu anululu trecutulu pentru punerea in legatura a trei din minele nóstre de sare cu retiéua principala, sunt acumu in lucrare.

Pentru minele de carbuni, studiile se urméza in mai multe localitati, si cu inceperea anululu viitoru budgetaru, ministrulu meu de lucrari publice ve va presintá budgetulu pentru esplotarea minelor de carbuni dela Bahna, a carorlu lucrari de explorare suntu aprópe terminate.

In ceea ce privesece agricultur'a, s'au luatú masure nemerite pentru a pune productele nóstre in stare de a concurá prin calitate si efitinetate, cu acelea din alte tieri.

Comitiile agricole si concursurile de agricultura si industria au inceputu a functioná regulatu in mai multe judecie, si nu me indoescu, cá legea ce ati votatu la finele sesiunei trecute va dá in curéndu ródele sale.

Constuctiunea docuriloru si intrepositelor este in studiu.

Porturile din mai multe orasie voru fi in curéndu inestrate cu cheiuri, ce in multe parti suntu in ajunu de a incepe a functioná.

Pe lunga acestea, ministrulu Meu de lucrari publice va presintá diferite proiecte de legi, intre cari si unele relative la infiintarea unui ministeru de agricultura, comerci, industria si domenii; la reorganizarea ministerului lucrariiloru publice si a corpului tehnicu; lá infiintarea reguleloru privitóre la societati anonime si unu proiectu relativu la modificarea legi asupru Camerelor de comerci,

Tóte aceste lucrari constituiescu unu bunu inceputu; dér' nu voru fi mai de nici unu folosu practic, intr'o tíera, pe care natur'a si impregiarile au facut'o mai cu séma agricola, de nu vomu sci se ne punemu si se ne mantinemu in conditiuni favorabile de reusita.

Imbunatatirea calitatii cerealeloru si a viteloru midilócele d'a le transporta efitinu si rapede la punctele de esportu; intrepositeloru si cheiurile, voru remané tóte imbunatatiri aprópe zadarnice déca nu vomu avé inlesnirile esportului péna pe pietile de consumatiune cele mai departate.

Ingrijirile dér', ce a desteptatu in tíera cestiunea libertatii Dunarii, suntu legitime. Necesitatea de a atrage cátu mai multu in porturile nóstre, in susu cá si in josu de Galati, vasele de comerci straine si pavilónele de ori-ce nationalitate, este cu atátu mai viu simtita, cu cátu comerciulu nostru intempina adesea, la esportulu pe fruntariile de uscatu felurite piedici, si cu cátu, dela unu tímpu incóce, sub cuvéntu de epizootie, elu este chiaru amenintiatu de a'si vedé inchise cu deseversire acele fruntarii, in ce privesece esportulu de vite mari.

Interesele nóstre cele mai vitale, ne silescu prin urmare de a veghiá, pentru cá, celu puçinu pe aceea mare artera de comunicatiune, sé nu ni se impuna conditiuni, cari se impede desvoltarea nóstra si se faca din libertatea navigatiunei unu dreptu ilusoriu pentru noi. De libertatea Dunarei au fostu si suntu seriosu legate destinele Romaniei; d'aceea, si Romanii au fostu in tóte impregiarile recunosctóri acelora, cári au contribuitu la emanciparea acestui mare riu de or-ce preponderantia exclusiva. Cándu Russi'a, deremandu cetatile de pe malulu stangu, a redeschisu Dunarea comerciului europénu; candu tratatulu dela Paris a venitú se complecteze oper'a inceputa si se asigure si mai mult liber'a navigatiune; candu tratatulu dela Berlin, consacrandu acésta situatiune, a intarit'o prin noue garantii, hotarindu, cá reglementele de navigare sé se alcatuiesca de insasi cõmisiunea européna dela Galati, Romanii n'au avutú, si nu puteau avé de cátu simtieminte de recunosctoria pentru marile puteri; simtieminte isvorite din convingerea adéncă ce au, cá libertatea Dunarei este o conditiune esentiala pentru propasirea politica si economica a tiei lor.

Acésta credintia a fost, in alte impregiarari, unulu din cuvintele puternice, cari ne-au facutu se declinamu cu nestramutare propunerea de retrocessiune a Basarabiei. Totu acésta credintia ne impune si astadi datori'a de a nu consimti la combinatiuni, cari aru avé de efectu cá navigatiunea, dela Portile de Feru la Galati, se remana sub actiunea preponderanta a unei singure puteri. Nu voimu a aduce nici o vatemare altora; inse voimu, siliti suntemu a voi, libertatea absoluta a Dunarei celu puçinu in apele nóstre, si suntemu gata a face, in presinte si in viitoru, tóte sacrificiile pentru a asigurá in tóte privintiele inlesnirea deplina a navigatiunii.

Priimimu reglementele cele mai severe pentru a garantá libertatea tuturoru pavilóneloru, priimimu o supra-veghere cátu de agera in ceea ce privesece aplicarea lor; voimu inse totu-odata, cá acele reglemente se fia aplicate, in apele romane de autoritatile romane; cáci lasandu chiaru la o parte, pentru unu momentu, dispositiunile tratatelor si dreptului gintiloru, cari suntu in favórea nóstra, avemu in vedere, cá nimeni nu este mai in-

teressatu de cátu noi se asigure libertatea si in-florirea navigatiunei pe acestu fluviu.

(Va urmá.)

O conferentia privata.

„Luminatorulu“ ne dá urmatórele informatiuni asupru decursului unei conferentie private a membriloru congressului din Sibiu, despre care s'a facutu mentiune si in organulu nostru:

„Intr'un'a din aceste conferentie pena se vina raportorulu respectivu dlu Dr. Ales. Mocioni a luatú cuventulu spre a consultá conferinti'a asupru unui evenimentu, esitu in publicitate din sfer'a nóstra bisericésca; evenimentu puru politicu, dintr'o sfera, unde dupa lege si dupa natur'a ei politic'a nu are locu.

Intrég'a adunare la momentu a preceputu, de ce are se fia vorb'a si a ascultatú cu incordata atentiune pe oratore, care a continuatu a-si desfasiurá parerea asupru obiectului, citandu ambele cerculare, emise in forma oficiósa prin archiepiscopulu si metropolitulu, spre scopulu d'a influentiá alegerele pentru Dieta, a le influentiá prin autoritatea oficiala a capului administrativu-bisericescu; aretandu cá — prin atari acte politice autonomi'a bisericei nóstre nationale, din care politic'a este eschisa, se compromite si periclitata, déca nu astadi candu sunt la putere aceia intru alu carorlu interesu s'a lucratu, de siguru mane séu poimane, candu la putere potu se vina aceia, carorlu acésta portare abusiva a capului nostru bisericescu a fost contraria; abstragéndu dela consideratiunea cá prin astfelu de precedente se introduce o degradare sistematica a supremului nostru demnitaru nationalu-bisericescu, devenindu elu un élt'a poterii lumesci, ori de ce calitate politica séu morala ar' fi ea pentru tier'a, si ori de ce spiritu pentru biserica si natiunea nóstra. D'aci dlu Al. Mocioni, ingrijitu de dreptulu si védi'a bisericei nóstre, si chiaru din respectu cátra lege, carea trebuie se ni fia santu, aflá din a s'a parte de lipsa, a propune si vota in congressu unu conclusu, prin carele in puçine cuvinte sé se marcheze cerculariele archiepiscopali-metropolitane — ceea ce sunt, acte in contralegii, fara indreptatire in viétia nóstra bisericésca, si — prin urmare sé se dechiare de invalide si nule.

„Nota bene: De vr'o interpelare a metropolitului nici vorba n'a fost. Atare potea se aiba locu, déca in cauza erá ceva dubiosu si nelamuritu, neconstatatu. Dér' limpede, cum caus'a din capulu locului ni erá cunoscuta, ea numai printr'unu proiectu de resolutiune cá celu propusu de dlu Mocioni se potea corege. Am auditu si aceea, cá dlu Mocioni, péna se-si faca propunerea in conferentia, s'a incercatu a complaná afacerea in contielegere cu metropolitulu, dér' — nu i-a succesu, cea-ce intre impregiarile actuali — aflám naturalu, — in tocmai precum intre totu aceste impregiarari aflamu naturalu si decursulu apretiariloru si chiaru rezultatulu acestor'a in conferentia. Optu-spre-diece membri si-au manifestatu opiniunile asupru propunerii dlui Ales. Mocioni, si anume urmatorii: Caval. Puscariu, Vic. Babesiu, Gaitan, Lengheru, Gurbanu, Dr. Gallu, Trombitasiu, Cimponeriu, Rotariu, Dr. Popa, Macelariu, Antonescu, Comsia, Siustai, Stef. Joanoviciu, Cristea, Alesiu Popoviciu si inca odata Popa. Déjá d'aci se vede, cá importantia causei a fostu cuprinsa de toti.

Déca Ddiu ni-ar' dá se ajungemu timpuri mai sanetóse, sum convinsu cá cunoscinti'a mai de aprópe a diferiteloru opiniuni manifestate ar' interesá, dér' ar' si distrage fórté multu. Astadi va ajunge a spune atáta, cá — faptulu metropolitulu Miron deadreptulu a-lu aperá n'a intreprinsu nime; ér' cei-cé — pe semne porniau se-lu souse, tocmai acei'a mi ti-lu degradau de-ti erá mila de elu! Unii, cá se dica si ei ceva in favórea metropolitulu afirmu cá — n'a emisú cerculariele cá metropolitulu, ei numai in archidiecea, cá archiepiscopulu, si cá — numai s'a blamatu, cáci nime nu le a luatú nici intr'o consideratiune, altii cá — a facut'o cá magnatu (!) si mai altii cá — si Siaguna si alti capi bisericesci au facutu uncori astfelu de servitie poterii, etc. etc.

Votulu comunu inse mergea cam totu acolo, cá — metropolitulu facéndu-se agentu politicu a lucraturu chiaru in contralegii; dér' cei dela putere, in preocupatiunea lor órba contra nóstra, precum aréta tóte foile lor, tinn cá — a lucratu bine; prin urmare este naturalu, cá chiaru indreptarea ce vremu s'o facemu noi, salvarea legii, aperarea terenului bisericescu de politica, ni le voru taesá de politica in biserica si din intentiunea si pornirea nóstra legala si leiala voru fauri pretestu si arma in contra autonomiei nóstre!

Acést'a este bun'a credintia, sublima opiniune si stima ce a sciutu destéptá la noi parintesculu guvernulu alu — dulcei patrie, mai vértosu de síése ani, de cându marele Tisza 'i stá in frunte. Si acést'a buna credintia, sublima opiniune si estimatiune — nime se n'o créda numai, séu mai vértosu la asié numitii nationali-opositionali; chiaru din

contra: pessimismulu, lipsa de incredere, temerea, in gradu excesiv au proruptu si la acésta oca-siune, cá totdean'a, tocmai din anim'a celor ce stau in legatura ce cei dela potere si-i cunosc prin urmare mai de aprópe!

Dupa tóte acestea, pre nime nu lu va prinde mirare cá — ilustrulu propunetoriu reasumá cele audite in puçine cuvinte cam astfelu: Din discusiunea premérsa m'am convinsu, cá — fapt'a cu cerculariele politice ale arhiepiscopului-metropolitu mai toti o recunosc de o gresiela si unu abusu, — argumentele aduse din unele parti intru scusarea faptui-toriului — nu sunt serióse si nici nu merita a fi combatute; — ceea-ce mi se impune cá seriosu, este fri c'a séu t e m e r e a façia de cei dela potere, in contra fricei si t e m e r e i inse n'ajuta nici unu argumentu si nici o elocuentia; si de óra-ce vedu, cá spiritele mare parte sunt preocupate de frica si temere, si cá prin urmare recerut'a contielegere comuna in cauza, tocmai pentru esistenta frica si temere este imposibila, — r e n u n c i u a f a c e p r o p u n e r e a m e a i n c o n g r e s s u .

Adunarea a primitu cuvintele dlui Mocioni cu viue „se traiésca!“ ér' eu incheiu acésta dare de séma dicédu: desl in congressu in acésta privintia nimicu nu s'a facutu, totusi din partea membriloru congressului sentint'a condemnatoria asupra cercularieloru arhiepiscopali-metropolitane de sub in-trebare — destulu de tare s'a pronunçiatu, pentru — toti cei-ce au urechi de auditu s'o audia.

Modulu celu sovaitoriu, cu care multi s'au pronunçiatu, este strigatóri'a dovada despre presiunea ce a induratu de multi secolu si indura pena astadi caracterulu romanu de cátra barbarii straini, prin care presiune, elu, acelu caracte-ru, a devenitu sclavicu, dér' n'a incetatu a fi — romanu...

D'ntre Mediasiu si Sighisióra 25 Novembre 1881.

Onor. Dle Redactoru! Voiu se ve impartasiescu ceva despre starea scóleloru nóstre din acestu ténutu. Déca presupunu cá si in alta parte caus'a scolara e amortita si cu totul data uitarei cá si prin partile aceste, me temu cá presupunerea mea se nu fia fundata.

... In Septeman'a acést'a am percursu in afaceri de ale mele mai multe comune si fiindu-cá acumu ar' fi tómpulu supremu cá copiii se cerceteze scól'a, ochindu in susu si in josu prin Comune in curendu m'am informatu pe deplinu cá páici Ro-manii n'au de locu, nici scóla, nici dascalu. Dér' se vorbescu mai lamuritu: Comun'a prima in care am fostu, este Omigilu, in carea maiortatea absoluta este romana, ear' sasi, unguri s. a. fórté puçini, cesti din urma au scóla si invetiatori, copiii loru mergu regulatu la scóla pre cându maiortatea romana e lipsita de ori-si ce hrana spirituala.

De aici am descálecatu la Alma; maiortatea absoluta e romana, parochulu e si protopopu, maghiari suntu fórté puçini parochu in locu nu au, au inse „mester“; copii loru ambla la scóla, cei de romanu se jocau pela sóre „de a càciulata.“ — Am trecutu mai departe la Giacosiu, aici parochulu lipscesce din vér'a trecuta (!) nici pomana se mérga vr'unu copilu la scóla. Aici se afla sasi 5—7 familii, pe copii loru ii instrúeza parochulu loru din locu. Directiunea mai de parte 'mi era spre Ernea, po-pulatiunea cu puçina esceptiune si aici romana preoti romani suntu trei, scól'a se afla in midiloculu satului, ea a fost redicata sub absolutismulu nem-tiescu pe candu se aflá in San-Martinu bravulu romanu cav. de Puscaru; de presinte scól'a se aflá in o stare fórté neglésa, nereparata de multa vreme ferestrele mai tóte sparte; dascalu nu este de locu, nici nu se ocupa nimenea cu instruirea baietiloru; aici erau copii adunati la sóre, se jocau de a „cup'a incurcata.“ Cu alta oca-siune voiu enumera si celelalte comune pe unde am amblatu, dér' v. potu asigurá cá n'am aflatu nicairi ceva de Dómne ajuta.

Nici mai multu nici mai puçinu disu, poporulu romanu din aceste parti e lasatu in scirea lui ddieu, nimenea nu se intereséza de instructiunea lui, pe unde mai este câte o urma de scóla nimenea nu-o visitéza. Dér' preotii cá directori scolari? Intre acestia suntu destui cari nu 'si fragmenta ca-pulu cu cestiuni scolare, dér' si cei mai zelosi, cari voru se faca ceva nu-o potu scóte la cale din urmatórele cause:

1. Càci pe poporulu prostu numai cu vorbe dulci si cu dragulu mamei nu'lu potu indupleca, cá pentru lumínarea prunciloru se solvéscá mai multu cá pentru vitielu si purcelu.

2. Déca pe vr'unu renitentu ar' cuteza se 'lu pedepsésca pentru neascultare si unu atare slabn de angeru in semnu de resbunare asuprá preotului ar' trece dela neunire la unire si viceversá, atunci vai si amaru de unu asemenea preutu despre care va audi metropolitulu seu, cá 'si-a perdutu din

turma vreo duoi séu trei calbejiti. Elu e judecatu de unu omu fara de tactu, e cadíutu din gratia ceea ce e destulu de funestu pentr'unu sermanu preotu.

Sub absolutismulu nemtiescu la rendulu primu erau scólele poporale, docentii cualificati erau sca-titi de militia, dela guvernulu se institueau in fiacare comuna Inspectori scolari provediuti cu decretu; protopopiloru pentru visitatiunea scolara din tractulu loru li se solvea câte o remuneratiune din cass'a perceptorala, chiaru consiliari romani scolastici, caletoreau prin Provincia cercetandu starea scóleloru comunale, si cu dreptu cuventu dicédu, rara co-muna se afla in care se nu fi fostu aplicati docenti cualificati. Dér' acumu?

Consiliari scolari nu mai suntu, senatu scolasticu pe harthia, inspectori scolari cá in palma, dér' ce se si inspectiónéze, déca nu e scóla nici dascalu?... Preparandii nu se mai bucura de nici unu privilegiu, dintre ei o parte candu absolvéza se inoléza la militia, cei neapti de militia déca se si aplica la vr'unu postu, leafa miserabila nu 'si-o pótu scóte; din partea statului afara de contributiune e con-strinsu si elu si comun'a se contribuia la fondulu de pensiune regnicolaru. Se vedi acumu cumu cutriera esecutorii comunele, cá se esecúeze restantii dela 70—80 fl. v. a. si pe langa tóta energi'a loru nemilósa de multe ori nu afla obiecte de esecutu si nici unu banu frantu de incasatu.

Aceste in genere dise mai tóte suntu numai in detrimentulu Romaniloru. Sasii, poporulu „circumspectu,“ pasiésce si acumu rapede in cultura. Scólele loru in fiacare comuna suntu de modelu, invetiatorii, cualificati si bine dotati; saténulu déca ar' fi chiaru porcariulu satului totu platesce pentru Dómni„Schullereri“ (invetiatori) minimulu pe anu péna la 3 fl. v. a.; au in fiacare comuna musica vocala si instrumentala, gradina de pomalogia s. a. Auctoritatea loru eclisiastica a sciutu esopera, cá Invetiatorii loru pentru procopsirea in limb'a maghiara se nu mérga nici la Dev'a, nici la Cristuru ei numai la profesori de ai loru in Sibiu, s'au smulsu si de a solvi la fondulu de pensiune regni-colaru conservandusi fondulu loru celu nattonalu confessionalu scurtu disu, ei progreséza alaturea cu tómpulu in cultura.

Ce urmari va aduce pentru neamulu romanescu déca acumu in tómpulu lumineloru generatiunea tenera va cresce cá si in vecurile cele mai barbare? Cum va poté elu rivalisá cu natiunile cele ce propasiescu gradatu cu tómpulu in cultura, déca nu i se va aretá càrarea ce conduce la mantuirea in-structiunei nóstre poporale?

—r.—

Inaugurarea facultatii de teologie.

Joi la órele 12 s'a seversitu ceremoni'a deschiderei facultatei de teologia, in sal'a Senatului. Inca dela órele 11 unu publicu numerosu impreuna cu elevii seminarieloru impleau tribunele publice. I. P. S. Mitropolitulu primatu insoçitu de d. V. A. Urechia, ministrulu instructiunei publice, si de inaltulu cleru intrá la órele 12 in sal'a Senatului. Archiereulu Calistratu Orleanu oficiá la acésta ceremonia, dupa terminarea careia elevii seminarului centralu intonara im-nulu ginteí latine condusi de d. Wachmann.

Apoi d. V. A. Urechia, ministru, pronunçia unu discursu. D-sa dice mai anteu, ca Sf. Sinodu impreuna cu I. P. S. Mitropolitulu, esprimendu dorint'a infintiarei unei facultatei de teologia, guvernulu a intielesu necesitatea ei, a intielesu cá crearea scóleloru superióre ale bisericeí Romane este redicarea unei intarite cetati de aparare. Guvernulu nu putea se nu asculte cererea Sf. Sinodu, ba chiaru a prein-tempinatu acést'a idea, punendu in studiulu ómeniloru competintii proiectulu de lege pentru infintiarea facultatii de teologia, pentru a fi supusu in proxim'a sesiune Corpuriloru Legiuitóre.

O dificultate legala intempiná deschiderea acestei facultatei, dér' desinteresarea a 7 din cei mai devotati fii ai bisericeí romane inlatura si acést'a dificultate. Intre acestea, dice d-s'a, au amintitu desinteresatii profesori pe desinte-resatii mari dascalu ai bisericeí romane, au amintitu, cá nu guvernele, cá nu budgetele secate din socolii trecutii au redicatu altarele nóstre, acele monu mente nemuritóre ale pietatei strabune, ci iniciativ'a individulu romanu, totu-deuna gata la sacrificiu.

Apoi, dupa ce inmaná d-lui B. Constantinescu, decanulu provisoriu alu acelei facultatii decretule ministeriale pentru numirea provisoriu a profesoriloru acelei facultatei, d-s'a adaugá: Fia-ca inspirati de faptele mariloru prelati ai bisericeí nationale, cu bine-cuventarea Sf. Sinodu alu bisericeí nóstre, voi dascalu fara d'arginti, ai primei facultatii de teologia se respanditi d'adi inainte aurulu cuventarei vóstre intre romani. (Aplause).

I. P. S. Mitropolitulu multiamesce in numele Sf. Sinodu si alu seu guvernului pentru bucuri'a ce i-a procuratu d'a serba deschiderea facultatei de teologia. Acést'a facultate, adauga P. S. S., era imperiosu reclamata de demnitatea tieriei si de interesele bisericeí. Terminandu I. P. S. Mitropolitulu dice, cá bucuri'a ce simte nu este deplina pentru esistint'a facultatei nu este asigurata prin lege, dér' Corpu-rile Legiuitóre, care au datu dovedi de patriotismu, voru vota si acésta necesara lege. Traiésca Regele! Traiésca Regin'a! Traiésca guvernulu Mãiestatiloru loru, traiésca clerulu!

Archiereulu Inocentiu, vicarul Sf. Mitropolii, luandu cuventulu in numele profesoriloru acestei facultatei, incepe astufeliu: Candu ochiulu mintii se redica d'asupra fapteloru politice ale dilei nu póte a nu vedé, cá parghi'a care tiine omenirea este religiunea.

P. S. S'a multiamesca apoi MM. LL. Regele si Regin'a, guvernului si in parte d-lui ministru Urechia pentru deschiderea facultatei de teologia. Traiésca Regele si Regina! Traiésca guvernulu! Dupa citirea acestoru discursuri, I. P. S. Mitropolitulu, insoçitu de d. Urechia, merse in sal'a destinata facultatii de teologia, binecuventandu, si sfintindu acésta sala. Apoi I. P. S. Mitropolitulu insoçitu de inaltulu cleru si de domnulu ministru parasi sal'a. Astufeliu se terminá acésta inangurara, lasandu asistentiloru o frumósa im-pressiune. „Rom.“

Portretulu lui Stefanu-celu-Mare.

In siedint'a s'a ordinara de eri, Vineri 13 ale lunei, Academi'a romana a luat cuvenintia despre descoperirea adeveratei figuri a feçiei eroului-domni-toru alu tieriei Moldovei, Stefanu celu mare.

Episcopulu de Romanu, parintele Melchisedecu, au expusu, cum asta-tómna, ducendu-se la Cernauti se visiteze pre parintele mitropolitulu Bucovinei si alu Dalmatiei, d. d-ru Silvestru Morariu Andreevici, au avutu fericirea de a afla intr'unu Evangeliariu ilustratu, pre langa imaginile celor patru evanghe-listi, si figur'a in miniatura a lui Stefanu celu mare.

Intr'acestu codice slavonu, fórté frumosu scrisu cu man'a, se arata, cum din chiaru diu'a lui Stefanu, Czarulu si domnitorulu tieriei Moldovlachiei, s'au seversitu lucrulu acela de catra ieromonachulu Nicodim si s'au daruitu manastirei Homorului intru pomenirea sufletulu lui Stefanu, a parintiloru si fiiloru sei, fiindu egumenu acolo popa Gerondie in 17 ale lunei lui Iuniu anulu 1473. Venerabilele academicianu au cititu unu interesantu Memoriu alu, seu in care se descrie atátu codicele cu portretulu lui Stefanu celu mare câtu si altulu, care s'a gasitu la manastirea Voronetiulu. Dupa citirea memoriulu parintelui episcopu de Romanu si presentarea Albumulu contienendu deoseb-itele reproducțiuni artisticu facute si tramise pré-santiei-sale de catra distinsulu pictoru bucovinénu Epaminonda Bucenski au luat cuventulu si d-lu Nicolae Ionescu, carele, la réndulu seu, a spus, cum insusi s'a dusu la Cernauti de a veditu multu pretiosulu documentu istoricu, si cum dup'aceea comparandu miniatur'a lui Stefan-celu-Mare din Evangeliariulu lui Homoreanu cu portretulu zugravitu pe paretele ce se póte astadi vedé in bisericea Santu-Nicolae domnescu din Iasi, nu mai remané nici o indoint'a in spiritulu nimenui cá miniatur'a din Evangeliariulu terminatu de scrisu si de zugrasitu in 17 Iuniu anulu 1473 este luat dupe natura, este chiaru portretulu aidoma alu capitanulu mare intr'adeveru care a statu invingétoru asupra lui Radu Voievodu in cele duóe crunte resbóie date la Soci (Martie 1471) si la Cursulu Apei (18 Novembre 1473.) Luna lui Novembre aceluasi anu au veditu mai multe lupte crancene in care Stefanu celu Mare a fost invingétoru asupra ostiloru lui Radu Voievodu, aliatalu Turciloru.

In urm'a acestoru comunicari pré-insemnatóre pentru istori'a patriei, Academi'a romana a luat cuvenintia de a le recomandá sectiunei istorice spre studiu.

Dupa descrierea facuta din viu graiu, cu docu-mentele de façi'a, de către d-lu N. Ionescu, eaca figur'a lui Stefanu celu-Mare:

Pe capu corón'a traditionala, aceeasi cá pe tóte imaginele. Perii capulu castaniu deschisu, cadíendu in lungi plete cretie pe umerii corpulu. Fruntea inalta incretita, spréncenile arcate, ochii mari albastri petrundietori. Nasulu puçinu coroétu cu narile deschise. Buz'a d'asupra impodobita cu mustatia castania inchisa, Falcile bucalate. Barbi'a curatita de peru si grasulia, lasa a se vedé grumazii plini care se infigu dreptu intr'unu corpu bine incalatu.

„Bin. Pub.“

Diverse.

(Pedeps'a cu mórte.) Asociatiunea Howard caută a stabili din date statistice si documente oficiale tóte faptele, cari se referu la pedeps'a cu mórte cum si la efectele, care pledéza in favórea mantinerii séu abolirii ei in diferite state unde mai existe. Cele din urma cercetari facute in asta privintia dovedescu că obiceiurile generale resping pedeps'a cu mórte intr'unu asemenea modu, in cătu aplicatiunea ei deveni din ce in ce totu mai dificila, unde ea a mai ramas inca inscrisa in legi. In Austri'a, in decursulu celor 10 ani dela 1870 pēna la 1879 inclusiv, din 806 persóne condamnate la mórte pentru omoruri, numai 16 au fostu executate; in Françi'a, in acelasu intervalu de timpu, au fostu condamnati la mórte 198 de ómeni, din cari numai 93, va se dica mai puçinu de jumătate, au fostu executati; in Spania se gasescu, dela 1868—1877, 191 condamnati la mórte, din cari 127 executiuni; in Svedia (1869—1878) s'au condamnatu la mórte 32, si s'au executatu numai 3 persóne; in Danemarc'a (1868—1877 au avutu locu 94 condamnari si o singura executare; in Bavari'a (1870—1879) au fostu condamnate 241 persóne pentru omoruri, si numai 7 executate. In Germani'a de nordu (1869—1878) s'au intemplat 1,301 condamnatiuni pentru omoruri si o singura executiune, si anume a lui Hódel. In cătu pentru Angli'a in decursu de 30 ani, dela 1850 pēna la 1879 inse, au avutu locu 2,005 condamnari pentru asasinatu, din cari numai 372 au fostu aduse la indeplinire. In Statele-Unite gasimu in fla-care anu aprópe 2,500 ómeni condamnati pentru asasinare si in mediu aritmeticu 100 aplicatiuni a pedepsei. Trebuie remarcatu că legea justitiei poporului (Lynch) se aplica cu deosebire numai in statele, cari au conservatu pedeps'a cu mórte in legile lor. „Tel.“

(Emigrarea in Americ'a.) Printre cei 368,000 emigranti, cari au sositu dela 1 Ianuariu 1880 in Statele-Unite, Germanii sunt in numeru de 131,000, Irlandezii de 53,000, Svedesii de 28,000, Anglesii de 22,000, Norvegianii de 12,000. Va se dica Germanii represinta numai a treia parte din cifr'a totala, Irlandesii a sieptea parte, Svedesii a duó-a-spre-diecea. O parte din Germani'a a fost fórté miscata de acésta plecarea a copiiloru sei, cari caută astu-feliu a scapá de servitiulu militaru obligatoriu, de acea impovarare din dí in dí mai grea a impoziteloru, de inegalitatile sociale, in fine de politi'a superatória a marelui cancelaru.

(Laptatul copiiloru.) Cestiunea laptatului copiiloru este si va fi totu-deauna la ordinea dilei; ea este una din acelea, care intereseza mai multu omenirea in generalu, căci se póte dice că din caus'a hranei bune séu rele ce se da noiloru nascuti se micșoreza séu cresce proportiunea atátu de insemnata a mortiloru inregistrati la acésta vârsta. Din tóte felurile de alaptare se póte dice, că in modu generalu, alaptarea mamei este cea, care trebuie se fia preferita intre tóte cele-lalte; proporti'a mortalitatii copiiloru este, pentru aceea-si tiéra, in raportu inversu cu proporti'a copiiloru alaptati de mamele lor. Eaca, in acésta privintia, câte-va cifre citate de d. Bloche intr'o comunicare, pe care a facutu-o Academiei din Paris: In Françi'a, unde alaptarea materna pare că este cea mai puçinu practicata, se constata, că crescerea anuala a poporatiunii este de 36 la 10,000 locuitori; dupa celu din urma recensimentu facutu in Angli'a in 1878, crescerea poporatiunii a fost de 145 la 10,000 locuitori; in Suedi'a si Norvegi'a poporatiunea a fost mai mare inca; in aceste duóe tieri alaptarea este fórté respandita, de aceea mortalitatea copiiloru pēna la unu anu nu este de cătu de 13 la 100 in Suedi'a si de 10 la 100 in Norvegi'a. Se ne aducemu aminte, dice doctorulu Deligny, că pentru acel'asi anu 1878 proporti'a crescerii poporatiunii a fost de 81 pentru 10,000 locuitori in Elveti'a, de 77 in Itali'a si de 130 in Germani'a.

(Productiuni la „Imperatulu Romaniloru.“) De Joi séra (1 Dec.) incolo va jocá in sal'a ospetariei dela „Imperatulu Romaniloru“ societatea de cantereti nemti dela Pest'a de sub directiunea lui Samu Weiss compusa din d-siórele Amali'a, Josefina, Emili'a si Etelka si din d-nii S. Weiss, Tscheligi si capelmaistru Spitz. Intrarea va fi libera.

Publicatiune de licitatiune.

Prin care se face cunoscutu că mór'a din Petrisatu (Péterfalva) cu 4 pietrii, care este proprietatea fondului de institutiune asié numitu P. P. Basiliti; se va esarendá pre calea licitatiunei in 1-ma Decembre a. e. la 10 óre a. m. in cancelari'a subscrisului.

1. Timpulu de arenda se incepe in 1-ma Ianuariu 1882, si duréza siése (6) ani.

2. Doritorii de a licitá au a depune inainte de inceperea licitarii 10% a sumei de eschiamare de 3000 fl. v. a. cá vadiu; si pre lenga aceea la

dorinti'a comisiunei licitatóre, sunt datori a justifica si starea loru materiala.

Oferte in scrisu provédiate cu vadiulu recerutu numai asié se voru luá in considerare, déca celu puçinu cu o di inainte de licitatiune voru fi substernute Veneratului Consistoriu Metropolitanu din Blasiu.

3. Informatiuni mai detaliate despre conditiunile de licitare si pēna la terminulu de licitatiune se dau in cancelari'a subscrisului.

Blasiu in 16 Novembre 1881.

Ludovicu Csato,
advocatu archidiecesanu.

Cursulu de Bucuresci

dela 16/28 Novembre 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cum-pere	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	87.—	88. ³ / ₄
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	98.—	98.—
8% Oblig. domeniale 1871	1 Ian. 1 Iul.	—	—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	103.—	104.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	102.—	103.—
7% „ „ urbane	idem	102.—	103.—
8% Imprum. municipalu	idem	105. ¹ / ₂	106. ¹ / ₂
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobenda 10 lei)	1 Maiu 1 Nov.	224.—	225.—
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	28.—	29.—
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	1480	1520
Auru contra argintu		1.—	1.—
Auru contra bilete hipotec.		1.—	1. ¹ / ₂
Auru contra bil. de Banca nat Florini Val. Austr.		2.14—	2.15—

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 28 Novembre st. n. 1881.

Rent'a de auru un-gara	119.70	Imprumutulu cu pre-miu ung.	125.20
Imprumutulu càiloru ferate ungare	133 25	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	112.60
Amortisarea datoriei càiloru ferate de ostu ung. (1-a emisiune)	91.30	Rent'a de harthia aust.	77.30
dto. (II-a emisiune)	109.—	„ de argintu „	78.05
dto. (III-a emisiune)	97.—	„ de auru „	93.90
Bonuri rurale ungare	99.30	Losurile din 1860	132.25
dto. cu cl. de sortare	98.50	Actiunile bancei austr.-ungare	840.—
Bonuri rurale Banat-Timis.	98.75	„ bancei de creditu ungare	360.—
dto. cu cl. de sortare	97.70	„ bancei de creditu austriace	362 30
Bonuri rurale transil-vane	99 10	Argentulu	—
„ croato-slav.	99.50	Galbini imperatesci	5.59
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	96.75	Napoleond'ori	9.41
		Marci 100 imp. germ.	58 10
		Londr'a	118 65

Cele mai eftine

Port-çigare de Chihrimbariu

strungarite ear' nu turnate, ofera subsemnat'a fabrica cu urmátorele preçiuri:

Pentru çigare in etuiuri elegante.	
Nr. I 12 cm. lung. fl.	5.—
„ II 10 „ „ „	4.—
„ III 9 „ „ „	3.—
„ IV 8 „ „ „	2.50
„ V 7 „ „ „	2.—
„ VI 6 „ „ „	1.80

Pentru çigarette in etuiuri elegante	
Nr. I 10 cm. lung. fl.	3.—
„ II 9 „ „ „	2.50
„ III 8 „ „ „	2.—
„ IV 7 „ „ „	1.50
„ V 6 „ „ „	1.—

mesurate numai pēna la capsul'a de spuma

Cu aceste pretiuri estraordinaru de eftine speru, că voiú poté delaturá imitatiunile fara pretiu si vatamátore senatatiei si a sustiené renumele vechiu alu chihrimbariului naturalu. Tóte imitatiunile nu contienu nici unu picu de chihrimbariu, ci sunt facute din Copalu, se vindu inse in locu de chihrimbariu turnatu. Acésts este o insielaciune, pentru că port-çigare de chihrimbariu turnatu nici nu esista.

Port-çigare de spuma

veritabile, in etuiuri eleg. form'a cilindrica

Pentru çigare.	
Nr. I 13 cm. lang. fl.	3.50
„ II 12 „ „ „	2.50
„ III 10 „ „ „	2.—
„ IV 9 „ „ „	1.50
„ V 8 „ „ „	1.25

Pentru çigarette.	
Nr. I 13 cm. lung. fl.	2.—
„ II 12 „ „ „	1.75
„ III 10 „ „ „	1.50
„ IV 9 „ „ „	1.25
„ V 8 „ „ „	1.—

Ce nu convine se póte schimbá eventualu se inapoieza banii. Vendiatorii primescu rabatt. Se spedéza dupa primirea preçiului séu cu rembursa (Nachnahme.)

W. Henn in Vien'a.

X. Dampfgasse Nr. 11.

2—6

Zambach si Gavora.

Fabrica de vestminte si recuise bisericesci de ritu latinu si grecu in Budapest'a, strada Vatiului, Váczi uteza Nr. 17.

Falonu séu Odájdii, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachinu, prapori. Tóte felurile de stéguri, si pentru societati industriale (si pentru pompieri) Covoru pe altariu,

potiruri, Pietohlebnica, cadelnitie, Pacificalu, candele de altaru, policandre pentru biserici, Ripide, Chivotu, càrti de Evangelia etc. etc.

Comande se efectuescu promptu. — Obiectele, cari nu voru conveni, se voru schimbá cu altele. 11—30

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gòtt si fiu Henriou.